

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 18.06.2018
Vår ref.: 2017/6775
Arkivnr.: 461.5

Jadarholm AS
Høylandsgata 4
4011 STAVANGER

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Endring av tillatelse til arbeid i sjø – eiendom 7/38 i Stavanger kommune - Jadarholm AS

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Jadarholm AS ved Roy Kato Torland av 13.04.2018 og har på visse vilkår besluttet å endre tillatelse etter forurensningsloven og forurensningsforskriften til utfylling i sjø. Vilkårene fremgår på side 4 og 5.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 1000 m³ stein som samlet vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 600 m². Det stilles krav til at plastringen er selvbærende og til bruk av siltgardin for å hindre spredning av forurensning under arbeidet. Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter dette brevet er mottatt.

Vi viser til søknad av 13.04.2018, samt endring i søknad av 11.06.2018, om å endre tillatelse etter forurensningsloven/forurensningsforskriften til utfylling i sjø på eiendommen 7/38 på Jadarholm, Stavanger kommune.

Bakgrunn for saken

Jadarholm AS ønsker å utbedre plastring/erosjonssikring på den sørøstlige side av Jadarholm. Fylkesmannen i Rogaland gav 14.08.2017 Jadarholm AS tillatelse¹ til arbeid i sjø som omfattet utfylling av ca. 3200 m³ stein som samlet skulle berøre et sjøbunnsareal på opp til 2000 m². Det var stilt krav til tildekking av sjøbunn med isolasjonsmateriale i forkant av hovedutfylling.

Jadarholm AS har i ettertid søkt om en ny tillatelse til å utføre arbeid for å forbedre erosjonssikring ved bruk en annen metode. Fylkesmannen har i den forbindelse undersøkt og kommet frem til nye opplysninger om forurensning som ligger på land, og som er identifisert som en kilde til forurensning i sjø. Fylkesmannen i Rogaland sendte derfor vedtak om tilbaketrekking av tillatelsen av 14.08.2017². Jadarholm AS har klaget på vedtaket, og på bakgrunn av opplysningene om forurensning i vollen

---

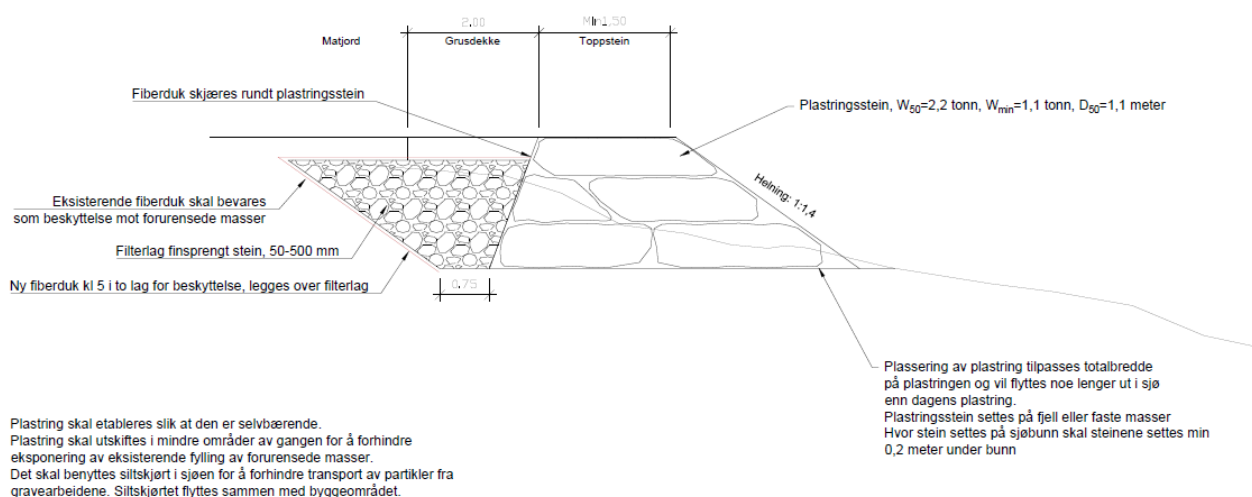
¹ Tillatelse til utfylling i sjø erosjonssikring, Jadarholm, Hundvåg, Stavanger kommune. Fylkesmannen i Rogaland. 14.08.2017.

² Tilbaketrekking av tillatelse til utfylling i sjø – 7/38 Jadarholm, Stavanger kommune. Fylkesmannen i Rogaland. 18.04.2018

langs østsiden av Jadarholm søkt om en ny metode for utbedring av plastring. Fylkesmannen omgjør med dette vedtaket om tilbaketrekkning av tillatelse ved å endre den opprinnelige tillatelse.

Søknad

Jadarholm AS søker om å endre tillatelsen av 14.08.2017. Søker vil legge ut større, tilpasset plastringsstein for å lage en selvberende konstruksjon (Figur 1) slik at eksisterende forurensning kan fjernes på et seinere tidspunkt med redusert fare for spredning, samt uten at plastringen må fjernes. Arbeidet skal utføres fra land med gravemaskin, og bruk av gravemaskin på friluftarealet på land er ifølge søker avklart med Stavanger kommune. Søker har foreslått bruk av siltskjørt for å begrense spredning av forurensning fra vollen på land ut i sjø, samt at arbeidet vil utføres i mindre områder om gangen. Søker har estimert bruk av ca. 1000 m³ steinmasser, som vil berøre ca. 600 m² sjøbunnsareal.

Figur 1: Tegning av profil og beskrivelse av metoden for utfylling i sjø i forbindelse med utbedring av erosjonssikring/plastring ved Jadarholm. Kilde: søknadsvedlegg

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften § 4, og naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot

foringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten *Stavangerfjorden-indre* endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven

Miljøpåvirkning

Fylkesmannen har vurdert at arbeidet, slik det er beskrevet i tillatelsen av 14.08.2017, vil, med bakgrunn i kunnskap om forurensning som ligger langs den sørøstre side av Jadarholm, kunne føre til fare for forurensning ut mot sjø. Vi vurderer at plastrings-arbeid må utføres slik at det reduserer risiko for spredning av eksisterende forurensning, samt at plastringen må konstrueres på en måte som gjøre den selvbærende, slik at forurensning i vollen kan fjernes på et senere tidspunkt. Eventuell forringelse av vannmassene ved utlegging av plastrings stein forventes å være relativt kortvarig og avgrenset til tidsrommet arbeidet pågår. Videre vil bruk av siltgardin begrense spredning av forurensning som eventuelt frigjøres ved arbeidet.

Ifølge Temakart Rogaland³ er det registrert tareskog med verdi A «svært viktig» 250 m sørøst for tiltaksområdet, rundt Steinsøy. Videre er det registrert et lokalt viktig bløtbunns område i strandsonen mellom Steinsøyholmen og Steinsøy. Partikkelspredning fra tiltaksområdet kunne føre til nedslamming og forringelse av disse områdene, men vil være svært begrenset ved riktig bruk av siltgardin. Tiltaksområdet ligger også i et lokalt viktig gytefelt for torsk⁴. Arbeidet er planlagt over sommer 2018, og vil derfor ikke føre til forstyrrelser av fisk i gyteperioden (januar til mars). Det er likevel satt vilkår om at arbeidet ikke skal utføres i gyteperioden, dersom prosjektet skulle bli forsinket. For øvrige vurdering av påvirkning på det marine miljø viser vi til tillatelsen av 14.08.2017.

På bakgrunn av nødvendighet av arbeid, arbeidets omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør liten risiko for forringelse av miljøtilstand i vannforekomsten som helhet, jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnadene ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Fylkesmannen har gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negativ konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidene.

Bruk av gravemaskin fra land tillater effektiv bruk av siltgardin for å hindre spredning av forurensning, både fra vollen som ligger langs den sørøstre siden av Jadarholm og i sjøbunns sedimentene som vil bli berørt ved utlegging av stein. Fylkesmannen er positiv til utforming av plastringen som en selvbærende struktur av hensyn til arbeidet med opprydding i forurenset sjøbunn. Den foreslått utforming vil fungere både som en barriere for utlekking av forurensning til sjø, samtidig som arbeid med å rydde i forurenset grunn vil være mulig dersom ønskelig.

Av hensyn til tiltaksområdets beskaffenhet, fysiske forhold, samt arbeidenes omfang og varighet, er vi av den oppfatning at de avbøtende tiltak som er foreslått bør følges for å hindre unødvendig partikkelspredning ut av området.

Fylkesmannen stiller også krav til driftstid og støygrenser av hensyn til nærliggende bebyggelse.

---

³ www.temakart-rogaland.no

⁴ <https://kart.fiskeridir.no/fiskeri>

Konklusjon og begrunnelse

Fylkesmannen endrer tillatelsen etter forurensningsloven av 14.08.2017 til arbeid i sjø på eiendom 7/38 i Stavanger kommune.

Vedtaket om endring gjøres på bakgrunn av søknad fra Jadarholm AS om endret metode.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, og i henhold til forskrift om begrensnings av forurensning (forurensningsforskriften) § 22-6, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Jadarholm AS tillatelse til utfylling i sjø ved gnr. 7, bnr. 38 Jadarholm, Stavanger kommune.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 1000 m³ plastrings stein og stein til filterlag som vil berøre ca. 600 m² sjøbunnsareal.

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår 3 fra tillatelse av 14.08.2017 er endret, og vilkårene er gjengitt i sin helhet.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Jadarholm AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver er også ansvarlig for å gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter m.m., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø:
  - 3.1. Arbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulært materiale virvles opp og spres i vannmassene.
  - 3.2. Før arbeidet påbegynnes skal det monteres en siltgardin rundt arbeidsområdet. Siltgardinen skal være forankret i bunn og være montert slik at partikkelspredning ut av område ikke forekommer. Det skal utføres daglig visuell kontroll av siltgardin for å sikre at den fungerer etter hensikten. Siltgardin kan flyttes langs plastringen, men må ikke demonteres før 14

dager etter at arbeidene er avsluttet. Det skal også etableres en beredskapsplan som skal gjennomføres straks dersom det viser seg at siltgardinen ikke fungerer etter hensikten. Siltgardin skal leveres til godkjent avfallsmottak etter bruk.

- 3.3. Den nye plastringen skal være selvbærende og konstruert slik at det er mulig å grave ut massene på land uten å ødelegge plastringen og med minimal risiko for spredning av forurensning til sjø.
- 3.4. Utfyllingsmassene skal ikke inneholde armeringsfibre i plast eller skyteledninger som flyter.
- 3.5. Arbeidet skal ikke utføres i perioden januar - mars av hensyn til gyteperioden for torsk.
4. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2016). Arbeid i sjø skal ikke utføres mellom kl19:00-7:00 på hverdager og lørdager, eller på søn- og helligdager.
5. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
6. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.
7. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Rapporten skal angi mengde utfylte masser, samt dokumentasjon på at masser som ikke er rene er levert til godkjent deponi på land. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Fylkesmannen innen 6 uker etter avsluttet arbeid.
8. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Jadarholm isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 7 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Jadarholm AS skal derfor betale et gebyr på **kr 12 800,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Etter forvaltningsloven § 16 har partene i en sak rett til å uttale seg før vedtak blir gjort. Eventuelle merknader til varsel om fastsetting av saksbehandlingsgebyr sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på internettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under emnet «Miljø og klima».

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stiles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland, Postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til fmropost@fylkesmannen.no.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Kirsten Redmond Kristiansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Kirsten Redmond Kristiansen
Saksbehandler telefon: 51568777
E-post: fmrokrk@fylkesmannen.no

Kopi til:

Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	Ålesund
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	Stavanger
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Sweco Norge AS	Forusparken 2	4064	STAVANGER
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER